

321

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 maja 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w sprawie przymusowego umieszczania w przytułkach i domach pracy przymusowej w województwie łódzkim.

Na podstawie art. 34 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa (Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 823) zarządzam co następuje:

§ 1. Postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa (Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 823) dotyczące

przymusowego umieszczania w przytułkach i domach pracy przymusowej będą wykonywane na obszarze województwa łódzkiego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w mieście Łodzi z dniem 1 czerwca 1938 r., na pozostałym zaś obszarze województwa łódzkiego — z dniem 1 czerwca 1940 r.

Minister Opieki Społecznej:

Marian Zyndram-Kościałkowski

322

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 10 maja 1938 r.

o warunkach służby przygotowawczej i zasadach odpowiedzialności służbowej kandydatów na szeregowych Policji Województwa Śląskiego przyjętych do służby przygotowawczej w charakterze pracowników kontraktowych.

Na podstawie art. 102a ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o służbie w Policji Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 662) w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1938 r. w sprawie zmiany przepisów o służbie w Policji Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 133) zarządzam co następuje:

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

§ 1. (1) Określenie „kandydaci kontraktowi”, użyte w dalszych przepisach rozporządzenia niniejszego, odnosi się do kandydatów na szeregowych Policji Województwa Śląskiego, przyjętych do służby przygotowawczej w charakterze pracowników kontraktowych.

(2) Paragrafy, powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia, oznaczają przepisy rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Dla kandydatów kontraktowych wprowadza się służbę przygotowawczą.

§ 3. Wojewoda Śląski może przyjmować kandydatów kontraktowych do służby w Policji Województwa Śląskiego na warunkach, określonych w rozporządzeniu niniejszym, w ramach etatu osobowego Policji Województwa Śląskiego ustalanego corocznie w budżecie śląskim.

R o z d z i a ł II.

Stosunek służbowy.

§ 4. (1) Kandydaci kontraktowi przed zawarciem umowy muszą posiadać następujące warunki:

- a) obywatelstwo polskie,
- b) nienaganną przeszłość,
- c) wiek od 20 — 28 lat,
- d) stan wolny,
- e) wzrost nie mniejszy niż 170 cm,
- f) odpowiednie uzdolnienie fizyczne,
- g) zdolność do działań prawnych,
- h) odpowiednie uzdolnienie umysłowe, biegłą znajomość języka polskiego w słowie i piśmie, ukończenie co najmniej 6 bądź 7 klas szkoły powszechnej, udowodnione świadectwem, lub wykształcenie ogólne, odpowiadające co najmniej 6 bądź 7 klasom szkoły powszechnej.

(2) Stwierdzenie, czy kandydaci posiadają warunki, wyszczególnione w ust. (1) lit. h), jeżeli nie posiadają świadectwa z ukończenia co najmniej 6 bądź 7 klas szkoły powszechnej, należy do komisji, której skład ustala Główny Komendant Policji Województwa Śląskiego.

(3) Z osobami, karanymi za przestępstwa z chęci zysku, oraz przeciwko którym toczy się postępowanie karno-sądowe o przestępstwa, ścigane z urzędu, lub postępowanie upadłościowe albo też postępowanie o ubezwłasnowolnienie

nie, nie można zawrzeć umowy zawiązującej stosunek służbowy (§ 5).

(4) Zawarcie umowy, zawiązującej stosunek służbowy (§ 5) z osobami, wydalonymi ze służby państwowej lub karanymi sądownie, wymaga zezwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych, mimo ustania niezdolności do zajmowania stanowisk w służbie państwowej w myśl ustaw karnych. Ograniczenie to nie stosuje się do osób karanych za wykroczenia.

(5) Umowa zawiązująca stosunek służbowy będzie uznana za nieważną, jeżeli jej zawarcie nastąpiło na podstawie dokumentów fałszywych lub nieważnych, albo wyjdą na jaw okoliczności nie dopuszczające w myśl obowiązujących przepisów do zawiązania stosunku służbowego.

§ 5. Stosunek służbowy (przyjęcie do służby przygotowawczej w Policji Województwa Śląskiego) kandydatów kontraktowych zawiązuje się z chwilą podpisania umowy.

§ 6. (1) Objęcie służby następuje w dniu oznaczonym w umowie.

(2) Jeżeli kandydat kontraktowy w ciągu 7 dni od dnia oznaczonego w umowie nie zgłosi się do objęcia służby i nie usprawiedliwi zwłoki, umowa traci swą ważność z winy kandydata kontraktowego.

§ 7. Czas służby liczy się od dnia rzeczywistego jej objęcia.

§ 8. (1) Przyjęty do służby składa przed przełożonym policyjnym, podpisującym z nim umowę, przyrzeczenie służbowe w następującym brzmieniu:

„Przyrzekam na powierzonym mi stanowisku pożytek Państwa Polskiego oraz dobro publiczne mieć zawsze przed oczyma, władzy zwierzchniej Państwa Polskiego wierności dochować, obowiązki swoje spełniać gorliwie i sumiennie, rozkazy i polecenia swych władz wykonywać dokładnie, tajemnicy urzędowej dochować, przepisów prawa strzec pilnie, wszystkich obywateli kraju w równym mając zachowaniu. Tak mi, Panie Boże, dopomóż”.

(2) Złożenie przyrzeczenia służbowego powinno być stwierdzone w odpowiednim protokole, załączonym do akt osobistych kandydata kontraktowego.

R o z d z i a ł III.

Obowiązki.

§ 9. (1) Kandydat kontraktowy jest obywatelem, którego Państwo darzy szczególnym zaufaniem, dopuszczając go do służby przygotowawczej w Policji Województwa Śląskiego.

(2) Kandydata kontraktowego obowiązuje wierność wobec Rzeczypospolitej, posłuszeństwo wobec przełożonych, uszanowanie starszych stopniem służbowym, poszanowanie pra-

wa, gorliwość, sumiennosc i bezstronność w wykonywaniu obowiązku.

(3) Kandydaci kontraktowi w zakresie dyscypliny podlegają obowiązkowi szeregowych Policji Województwa Śląskiego, zawartym w Tymczasowej Instrukcji służbowej dla Policji Państwowej.

§ 10. (1) Kandydaci kontraktowi podlegają służbowo wyłącznie przełożonym policyjnym, pod których rozkazy zostali oddani w trybie przewidzianym organizacją policji.

(2) Oficerowie i szeregowi Policji Województwa Śląskiego są starszymi stopniem służbowym w stosunku do kandydatów kontraktowych.

§ 11. (1) Kandydaci kontraktowi obowiązani są przygotowywać się do służby policyjnej przez praktyczne i teoretyczne szkolenie.

(2) Zasady i sposób szkolenia ustala Główny Komendant Policji Województwa Śląskiego.

(3) Kandydaci kontraktowi mogą być użyci w odpowiednich oddziałach zwartych do ochrony organów policyjnych, dokonywających czynności służbowych, i do pokonania oporu, na który te organa w czasie czynności służbowych natrafiają.

§ 12. Kandydaci kontraktowi obowiązani są donieść natychmiast władzy przełożonej o każdej przeszkodzie do pełnienia służby. Władza może zażądać udowodnienia tej przeszkody, a w przypadku choroby poddać kandydata kontraktowego badaniu lekarskiemu.

§ 13. (1) Kandydaci kontraktowi obowiązani są zachować w tajemnicy wszystkie sprawy, o których powzięli wiadomość dzięki swemu stanowisku służbowemu lub dowiedzieli się przy wykonywaniu swych obowiązków służbowych bezpośrednio lub pośrednio, jeżeli sprawy takie uznane są za poufne lub gdy utrzymanie ich w tajemnicy wymaga dobro publiczne albo inne względy służbowe.

(2) Zachowanie tajemnicy obowiązuje wobec każdego, komu kandydaci kontraktowi nie są obowiązani donosić o tych sprawach służbowo. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa zarówno w czasie służby przygotowawczej, jako też po rozwiązaniu lub zmianie stosunku służbowego z jakiegokolwiek powodu.

(3) Od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić obecna lub ostatecznie przełożona władza.

(4) Kodeks postępowania karnego określa warunki i tryb zwolnienia od tajemnicy w postępowaniu karnym.

§ 14. (1) Kandydaci kontraktowi zasadniczo podlegają skoszarowaniu.

(2) W razie rozwiązania stosunku służbowego lub przeniesienia do innej miejscowości, kandydaci kontraktowi obowiązani są na żąda-

nie władzy przełożonej natychmiast opuścić koszary.

(3) Jeżeli warunki służbowe tego wymagają, przełożona władza może zarządzić ograniczenie wydalania się kandydatów kontraktowych z siedziby bądź rejonu służbowego.

§ 15. Kandydatom kontraktowym nie wolno należeć do związków i stowarzyszeń bez zezwolenia władzy przełożonej.

§ 16. Dla zawarcia małżeństwa kandydaci kontraktowi obowiązani są otrzymać zezwolenie Wojewody Śląskiego.

R o z d z i a ł I V.

Prawa.

§ 17. Kandydaci kontraktowi otrzymują jako wynagrodzenie:

- a) żołd — w wysokości 8 groszy dziennie, płatny dekadami z dołu,
- b) dodatek służbowy — w wysokości 45 zł miesięcznie, płatny z góry,
- c) wyżywienie w naturze — według norm, ustalonych dla szeregowych armii,
- d) umundurowanie,
- e) bieliznę,
- f) zakwaterowanie w koszarach.

§ 18. Po roku służby przygotowawczej kandydaci kontraktowi uzyskują prawo do 14-dniowego urlopu wypoczynkowego.

§ 19. (1) W czasie urlopu kandydat kontraktowy nie otrzymuje wyżywienia ani w naturze ani równowartości w gotówce.

(2) Termin rozpoczęcia urlopu ustala właściwy przełożony zależnie od warunków służbowych.

(3) Jeżeli służba tego wymaga, właściwy przełożony może wezwać urlopowanego do natychmiastowego powrotu. Udowodnione koszty przejazdu w obie strony, spowodowane odwołaniem z urlopu, ponosi Skarb Śląski.

§ 20. (1) Kandydaci kontraktowi mogą otrzymać urlop dla załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych nie przekraczający jednorazowo 3 dni; termin ten może być przedłużony tylko w przypadkach wyjątkowych.

(2) Urlopy takie nie są wliczane do wymiaru urlopu wypoczynkowego.

R o z d z i a ł V.

Zmiany w stosunku służbowym.

§ 21. Po przesłużeniu co najmniej 3 miesięcy w służbie przygotowawczej kandydaci kontraktowi, posiadający odpowiednie kwalifikacje,

mogą być w miarę wolnych etatów osobowych mianowani posterunkowymi Policji Województwa Śląskiego.

§ 22. (1) Przeniesienie kandydata kontraktowego do innej miejscowości albo na inne stanowisko służbowe może nastąpić z urzędu w interesie służby.

(2) Przeniesienie zarządza Wojewoda Śląski lub z jego upoważnienia Główny Komendant Policji Województwa Śląskiego.

(3) Koszty przejazdu koleją ponosi Skarb Śląski.

§ 23. (1) W razie potrzeby czasowego użycia kandydata kontraktowego do służby, poza miejscem jego stałego przydziału, właściwy przełożony zarządza odkomenderowanie bądź delegację służbową do miejsca przeznaczenia.

(2) Udowodnione koszty przejazdu odkomenderowanych bądź delegowanych ponosi Skarb Śląski.

(3) Za czas odkomenderowania bądź delegacji kandydatom kontraktowym nie służy żadne dodatkowe wynagrodzenie poza określonym w ust. (2).

§ 24. (1) Stosunek kontraktowy ustaje:

- a) w razie mianowania kandydata kontraktowego szeregowym Policji Województwa Śląskiego (§ 21),
- b) w przypadku niezgłoszenia się do objęcia służby w czasie oznaczonym w umowie (§ 6 ust. (2)),
- c) w razie niepełnienia obowiązków służbowych ponad 3 miesiące, jeżeli niezdolność do służby powstała z powodu choroby lub wypadku, które nie pozostają w związku przyczynowym ze służbą,
- d) w razie utraty przez kandydata kontraktowego jednego z warunków, przewidzianych w § 4 ust. (1) lit. a), f) i g), lub zawarcia bez zezwolenia związku małżeńskiego,
- e) w przypadku popełnienia zbrodni lub występku.

(2) Stosunek kontraktowy może ustać, jeżeli kandydat kontraktowy zostanie ukarany aresztem ponad 5 dni (§ 28).

R o z d z i a ł V I.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

§ 25. Kandydaci kontraktowi, którzy przez czyn, zaniechanie lub zaniedbanie w służbie lub poza służbą naruszają przyjęte w umowie warunki, pociągani są do odpowiedzialności dyscyplinarnej, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności sądowej, karnej lub cywilnej.

§ 26. W postępowaniu dyscyplinarnym nakłada się następujące kary dyscyplinarne:

- a) upomnienie,
- b) nagana,
- c) areszt od 1 do 14 dni.

§ 27. Kandydaci kontraktowi tracą prawo do dodatku służbowego za czas odbywania kary aresztu dyscyplinarnego; za każdą pełną dobę odbywania kary odlicza się po 1 zł 50 gr od dodatku służbowego przy najbliższej wypłacie tego dodatku.

§ 28. W przypadku orzeczenia kary aresztu ponad 5 dni może Wojewoda Śląski orzec rozwiązanie stosunku kontraktowego w myśl § 24 ust. (2), na podstawie wyników zarządczego dochodzenia.

§ 29. (1) Minister Spraw Wewnętrznych posiada pełnię praw dyscyplinarnych w stosunku do wszystkich kandydatów kontraktowych.

(2) Taki sam zakres praw dyscyplinarnych w stosunku do wszystkich kandydatów kontraktowych posiada Wojewoda Śląski.

§ 30. Kary dyscyplinarne (§ 26) orzekają właściwi przełożeni w stopniach oficerów Policji Województwa Śląskiego, odpowiedzialni za dyscyplinę w powierzonych im jednostkach.

§ 31. (1) Dowódcy oddziałów w składzie większym niż kompania i dowódcy kompanii, zorganizowanych z kandydatów kontraktowych, mają prawo nakładania na kandydatów kontraktowych następujących kar dyscyplinarnych:

- a) upomnienia,
- b) nagany,
- c) aresztu od 1 do 5 dni.

(2) Dowódcy samodzielnie działających plutonów, wydzielonych z oddziałów, o których mowa w ust. (1), mają prawo nakładania na kandydatów kontraktowych następujących kar dyscyplinarnych:

- a) upomnienia,
- b) nagany,
- c) aresztu od 1 do 3 dni.

§ 32. Od orzeczenia kary dyscyplinarnej nie ma odwołania.

§ 33. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego należy do kompetencji przełożonych policyjnych i następuje bądź z ich własnej inicjatywy, bądź na żądanie rządowych władz administracji ogólnej albo władz sądowych lub prokuratorskich.

Rozdział VII.

Przepisy końcowe.

§ 34. Szczegółowe zarządzenia w ramach rozporządzenia niniejszego z zakresu uzbrojenia, wykszolenia, dyscypliny i technicznego wykonywania służby zarówno w oddziałach, o których mowa w § 31 ust. (1), jako też i poza tymi oddziałami — wydaje Główny Komendant Policji Województwa Śląskiego.

§ 35. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 24 marca 1938 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski

323

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SPRAW WOJSKOWYCH I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 24 maja 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Opieki Społecznej i Komunikacji w sprawie odbywania w roku 1938 służby pracy na podstawie art. 79 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym.

Na podstawie art. 79 i 195 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Artykuły powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia oznaczają artykuły ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220).

(2) Paragrafy powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia oznaczają paragrafy rozporządzenia niniejszego.

§ 2. (1) Obowiązkowi odbycia służby pracy w myśl art. 79 podlegają ci poborowi uznani za zdolnych do zasadniczej służby wojskowej (kat. A), którzy w myśl art. 78 w związku z art. 192 mają prawo do odbywania skróconej zasadniczej służby wojskowej.

(2) Szkoły (zakłady naukowe) i egzaminy, których ukończenie lub złożenie uprawnia do odbywania skróconej zasadniczej służby wojskowej wymienia załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 lipca 1937 r. o zakładach naukowych tudzież egzaminach, których ukończenie lub złożenie upraw-